

Intervjuad: Per-Olof Palmgren, kriminalinspektör, Stockholms pd
Tidpunkt: 1986-10-07 kl. 13.45 - 16.15
Plats: Polishuset
Närvarande: Gunnel Lindberg och Tore Samuelsson
Anteckningar: Tore Samuelsson

Tidpunkt Händelse/åtgärd

P har sedan 1981 innehaft en s.k. särskild tjänst på våldshoteln. I denna sin tjänst har han bl.a. hand om registrering i förundersökningar.

1 mars
kl 07.30

Fick telefonsamtal i bostaden från Linder som anmodade P att snarast träda i tjänst på våldshoteln i anledning av mordet på OP.

08.30 ca

Anlände till våldshoteln. Osäker på om Irvell, som normalt brukade vara spaningschef i mordutredningarna, fanns på plats. P var inte heller säker på om den kvinnliga tjänsteman, som är utbildad för att biträda vid registreringar i förundersökningar, hade kommit till roteln. Båda "dök" dock upp ganska omgående.

P, som är väl förtrogen med vilka arbetsuppgifter som åvilar honom när det gäller spaningsmord, började ganska omgående art sortera upp de handlingar som då förelåg i ärendet för att snarast kunna påbörja inmatningen i dataterminalen. Vidare gjorde han upp en plan över hur ärendet registermässigt skulle indelas nämligen i följande avsnitt:

- A. Anmälan, polisens inledande åtgärder, larm
- B. Rättsmedicinsk undersökning, brottsplatsundersökning
- C. Kartläggning av offrets person
- D. Allmänna tips
- E. Ögonvittnen
- F. Omhändertaget gods, beslag
- G. Farlig person
- H. Politiskt avsnitt
- I. Vapen
- J. -----
- K. Gamla stan
- L. Biografen Grand

Senare har ytterligare avsnitt tillkommit. Några avsnitt har också slagits samman.

Vid utredningar i spaningsmord används av rikspolisstyrelsen framställda blankettset om fyra blad (exemplar 1-4). Enligt våldsrotelns arbetsrutin går nyinkomna spaningsuppslag först till spaningschefen, i detta fall Irvell, för genomläsning, varefter han sätter sin signatur på exemplar 1 (original - vit). Hela blankettsetet går därefter till registerenheten för registrering. P läser då först igenom uppslaget och påtecknar till vilket avsnitt det skall höra. Han förser även uppslaget med ett löpande nummer. Vidare gör han förstrykningar eller markeringar i exemplar 4 (blå) beträffande vad som skall föras in i registret. Det rör sig vanligtvis om namn, tider, sökord och kortfattade referat om vad uppslaget innehåller. Efter det att inmatning i dataterminalen har skett går exemplar 2 och 3 (röd och gul) tillbaka till spaningschefen medan de två övriga exemplaren (original och blå) förvaras på registerenheten.

I det föreliggande fallet började registreringen av handlingarna den 1 mars. Redan den dagen strömmade det in tips i en så stor omfattning att registret inte hann med att registrera. Troligen samma dags kväll ordnades det så att registerenheten förstärktes med två man. En av dessa hade tidigare sysslat med registrering medan den andre var novis på området.

Till en början blev det bestämt att hela ärendet skulle registreras i en av våldsroteln disponerad databas nämligen bas 8. Basen ifråga rensades därför för ändamålet, varefter den togs i bruk.

I och med att det blev tre olika enheter som skulle arbeta med ärendet, nämligen kriminalavdelningen i Stockholms polisdistrikt, rikskrim och Säk uppstod det vissa problem för registerenheten. Det fanns inte någon plan över hur detta stora komplex skulle hantearas. De fick därför i samråd tillskapa en tågordning för att försöka få det hela att flyta. För rikskrims del gjorde man så att chefen för rikskrims våldsrotel, krkom Otto Andersson, dagligen kom till registerenheten för att ta del av vad som hade kommit in i de avsnitt som han skulle svara för. Andersson fick därvid kopior av dessa handlingar som då var oregistrerade. Rikskrim gjorde därefter en egen registrering (förregistrering) av handlingarna. Säk, som inte gjorde någon egen registrering, fick endast exemplar 3 sig tillsänt i de ärenden som åvilade dem.

Troligen måndagen den 3 mars lånade registerenheten en mobil dataterminal från rotel 5 för att öka kapaciteten. Senare fick enheten även förstärkning från rikspolisstyrelsens registerbyrå plus en kvinnlig tjänsteman från VD 3. I och med den förstärkningen blev de sammanlagt sju personer och fyra terminaler

på registret. Därutöver erhöll de hjälp av rikspolisstyrelsens spaningscentral med registrering av prioriterade tips. Spaningscentralen fick därvid en särskilt nummerserie som började på 6000.

Till den början antecknade Irvell förtur på de uppslag som han bedömde var av brådskande natur. Holmér bestämde efter kort tid att det i stället för förtur skulle antecknas vilken angelägenhetsgrad uppslagen hade. Skalan var då 1 - 3, där 3 var högsta prioriteringen. Även detta sköttes av Irvell.

När det gällde de brådskande uppslagen tog man till en början kopior av dem innan registrering hade hunnit ske. Dessa kopior, som således saknade varje form av registrering, lämnades sedan ut för bearbetning till den utredande personalen. Det förfarandet tillämpades i relativt stor omfattning under inledningskedet.

Våldsrotelns personal, dvs den del som deltog i mordutredningen, uppdelades i två grupper. Den ena gruppen stod under ledning av krkom Inge Reneborg och den andra av krko Karl Westling. De två grupperna svarade för olika avsnitt i utredningen.

Efter en dryg vecka kom direktiv att registreringen skulle ske i den databas - T - som rikskrim använde. För registerenhetens del medförde det att den registrering som skett i bas 8 maskinellt fördes över till bas T. Detta skedde den 10 mars. Ett resultat av omläggningen blev att all registrering som skett under tiden den 1-10 mars kom att anges ha skett den 10 mars. Som exempel kan nämnas att anmälan om mordet som registrerades redan den 1 mars i dataregistret nu anges ha registrerats den 10 mars.

Så småningom bestämdes det att rikskrim skulle svara för registreringen av de uppslag som rörde deras egna avsnitt. Våldsrotelns registerenhet överlämnade därför fortsättningsvis uppslagen oregistrerade till rikskrim. Enheten fick sedan en registrerad bevakningskopia tillbaka.

Registerenheten hade under lång tid en besvärande balans med en eftersläpningstid på cirka tre veckor som mest. Numera är dock balansen avbetad.

Anmärkningar

Tipsmottagningen var under lång tid ett sorgebarn. Enligt P:s uppfattning var gruppens organisation inte helt bra. En annan omständighet som fick negativa effekter var att gruppen i viss utsträckning bestod av orutinerad personal. Tipsmottagarna placerades ut där det fanns lediga telefoner. Genom att de inte placerades avskilt blev det i viss mån störande för bl.a. registerenheten. Informationen från spaningsledningen till tipsmottagarna och registerenheten

fungerade inte. Det förhållandet medförde ibland att tipsmottagarna var ovetande om uppgifter som spaningsledningen gick ut med till massmedierna, vilket givetvis försvårade arbetssituationen.

Palmgren har den 16 oktober 1986 tagit del av ovanstående berättelse. Han godkände därvid innehållet med följande tillägg. Anledningen till att registreringen lades över i databas T var att det från teknisk synpunkt var ett enklare förfarande än att välja bas 8.

